

## MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

N. 92 — 3206

**24 DECEMBER 1992.** — Koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 30, 31, 44, 52, 67 en 70 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 25 juni 1992 betreffende de landverzekeringsovereenkomst, inzonderheid op de artikelen 30, 31, 44, 52, 67 en 70;

Gelet op het koninklijk besluit van 24 augustus 1992 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, inzonderheid op artikel 2;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie en van Economische Zaken,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

**Artikel 1.** De risico's bedoeld bij artikel 30, § 2 en 31, § 3 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst hierna « de wet » genoemd zijn de volgende :

1<sup>o</sup> casco rollend spoorwegmaterieel;

2<sup>o</sup> burgerrechtelijke aansprakelijkheid die het gevolg is van het gebruik van rollend spoorwegmaterieel;

3<sup>o</sup> vervoerde goederen met inbegrip van koopwaren, bagage en alle andere goederen;

4<sup>o</sup> schade aan goederen, andere dan deze bedoeld bij artikel 5 van dit besluit, voor zover ze verzekerd zijn tegen een van de volgende gevaren : brand, explosie, storm, hagel, vorst, natuurrampen, aardverschakelingen of kernenergie;

5<sup>o</sup> burgerrechtelijke aansprakelijkheid die niet voortvloeit uit de bepalingen van de wet van 21 november 1989 betreffende de speciale aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen;

6<sup>o</sup> diverse geldelijke verliezen;

7<sup>o</sup> alle risico's bouwwerven in de mate waarin de verzekering een goed betreft of een aansprakelijkheid dekt bedoeld in 4<sup>o</sup> of 5<sup>o</sup>;

8<sup>o</sup> de tienjarige beroepsaansprakelijkheid van aannemers en architecten.

**Art. 2.** Voor de uitvoering van artikel 44, § 2 van de wet wanneer, met uitzondering van de verzekering machinebreuk, de verzekeringsovereenkomst, afzonderlijk verzekerde bedragen vermeldt, moet zij een overdraagbaarheidsformule bevatten naar luid waarvan, bij schadegeval, als blijkt dat sommige bedragen groter zijn dan die welke voortvloeien uit de in de overeenkomst overeengekomen schattingssregels, het overschot verdeeld zal worden over de bedragen met betrekking tot de onvoldoende verzekerde en al dan niet beschadigde goederen en dit prorata van de tekorten van de bedragen en evenredig met de toegepaste premievoeten.

De overdraagbaarheid wordt slechts toegestaan voor goederen die tot hetzelfde geheel behoren en op dezelfde plaats gelegen zijn. Wat de verzekering tegen diefstal betreft is de overdraagbaarheid slechts verplicht met betrekking tot de inhoud.

**Art 3. § 1.** Voor de uitvoering van artikel 44, § 2 van de wet zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing op de verzekeringsovereenkomsten waarbij eenvoudige risico's bedoeld bij artikel 5 van dit besluit in hoofdzaak verzekerd worden tegen schade veroorzaakt door één van de hierna opgesomde gevaren, of waarbij de burgerrechtelijke aansprakelijkheid dienomtrek wordt gedeekt :

— brand en aanverwante gevaren zoals blikseminslag, ontploffing, implosie, neerstorten van of getroffen worden door luchtvaartuigen of door voorwerpen die ervan afvallen of eruit vallen en door het getroffen worden door enig ander voertuig of door dieren;

— elektriciteit;

— aanslagen en flichten;

— storm, hagel, sneeuwdruk;

— natuurrampen;

— water;

— glasbreuk;

— diefstal;

— onrechtstreekse verliezen;

— bedrijfschaude waarbij een dagelijkse vergoeding wordt gewaarborgd.

§ 2. Bij verzekering van een woning door de eigenaar of de huurder is de verzekeraar ertoe gehouden aan de verzekeringnemer een stelsel voor te stellen dat, wanneer het juist toegepast wordt en

## MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES

F. 92 — 3206

[S-C — 11457]

**24 DECEMBRE 1992.** — Arrêté royal portant exécution des articles 30, 31, 44, 52, 67 et 70 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, notamment les articles 30, 31, 44, 52, 67 et 70;

Vu l'arrêté royal du 24 août 1992 fixant la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, notamment l'article 2;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et des Affaires économiques,

Nous avons arrêté et arrêtons :

**Article 1er.** Les risques visés à l'article 30, § 2 et 31, § 3 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre dénommée ci-après « la loi » sont les suivants :

1<sup>o</sup> corps de véhicules ferroviaires;

2<sup>o</sup> responsabilité civile résultant de l'emploi de véhicules ferroviaires;

3<sup>o</sup> marchandises transportées y compris les marchandises, bagages et tous autres biens;

4<sup>o</sup> dommages aux biens, autres que ceux visés à l'article 5 du présent arrêté, pour autant qu'ils soient assurés contre l'un des périls suivants : incendie, explosions, tempête, grêle, gel, catastrophes naturelles, affaissements de terrain ou énergie nucléaire;

5<sup>o</sup> responsabilité civile autre que celle qui résulte des dispositions de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs;

6<sup>o</sup> pertes pécuniaires diverses;

7<sup>o</sup> tous risques chantiers dans la mesure où l'assurance porte sur un bien ou couvre une responsabilité visés aux 4<sup>o</sup> ou 5<sup>o</sup>;

8<sup>o</sup> la responsabilité professionnelle décennale des entrepreneurs et architectes.

**Art. 2.** Pour l'exécution de l'article 44, § 2 de la loi si, à l'exception de l'assurance bris de machines, le contrat d'assurance mentionne des montants assurés distincts, il doit prévoir une clause de réversibilité selon laquelle en cas de sinistre, s'il apparaît que certains montants excèdent ceux qui résultent des modalités d'évaluation convenues au contrat, l'excédent sera réparti entre les montants relatifs aux biens insuffisamment assurés, sinistrés ou non et ce, au prorata de l'insuffisance des montants et proportionnellement aux taux de prime appliqués.

La réversibilité n'est accordée que pour les biens appartenant au même ensemble et situés dans un même lieu. En ce qui concerne l'assurance contre le vol, la réversibilité n'est obligatoire qu'en ce qui concerne le contenu.

**Art 3. § 1er.** Pour l'exécution de l'article 44, § 2 de la loi sont soumis à l'application des dispositions du présent article, les contrats d'assurances qui couvrent à titre principal, des risques simples visés à l'article 5 du présent arrêté contre les dommages causés par un des périls énumérés ci-après ou la responsabilité civile y afférente :

— incendie et périls connexes tels que foudre, explosion, implosion, chute ou heurt d'appareils de navigation aérienne ou d'objets qui en tombent ou qui en sont projetés et heurt de tous autres véhicules ou d'animaux;

— électricité;

— attentats et conflits du travail;

— tempête, grêle, pression de la glace ou de la neige;

— catastrophes naturelles;

— eaux;

— bris de vitrage;

— vol;

— pertes indirectes;

— chômage commercial par lequel une indemnité journalière est garantie.

§ 2. Pour l'assurance d'une habitation par le propriétaire ou le locataire, l'assureur est tenu de présenter au preneur d'assurance un système, qui, s'il est correctement appliqué et si les montants

de verzekerde bedragen geïndexeerd zijn of er geen verzekerde bedragen zijn, de afschaffing van de evenredigheidsregel van bedragen voor het aangeduide gebouw tot gevolg heeft.

Het door de verzekeraar voorgestelde stelsel mag voor de verzekeringsnemer geen bijkomende kosten meebrengen bij het sluiten van de overeenkomst, voor de verzekering van een normale woning.

De verzekeraar moet het bewijs leveren van de naleving van de bepalingen van het eerste lid; bij ontstentenis daarvan mag de evenredigheidsregel van bedragen niet worden toegepast.

§ 3. De evenredigheidsregel van bedragen wordt niet toegepast :

1<sup>o</sup> als de ontoereikendheid van het verzekerde bedrag niet meer bedraagt dan 10 % van het bedrag dat verzekerd had moeten zijn;

2<sup>o</sup> op de verzekering van de aansprakelijkheid van een huurder of van een gebruiker van een gedeelte van het gebouw indien het verzekerde bedrag ten minste overeenstemt met :

— hetzelfde werkelijke waarde van het gedeelte dat de verzekerde huurt of gebruikt in het aangeduide gebouw;

— hetzelfde 20 maal :

— de jaarlijkse huurprijs verhoogd met de lasten in het geval van de gedeelte van de huurder; de bedoelde lasten dienen niet de verbruiksosten te omvatten voor verwarming, water, gas of elektriciteit. Indien deze vooraf in de huurprijs begrepen zijn, worden ze er van afgetrokken;

— de jaarlijkse huurwaarde van de gebruikte gedeelten, vermeerderd met de lasten in het geval van de gedeelte gebruiker.

Indien de voornoemde aansprakelijkheid voor een lager bedrag verzekerd is, wordt de evenredigheidsregel toegepast in de verhouding die bestaat tussen :

— het werkelijk verzekerde bedrag, en

— een bedrag dat overeenstemt met twintig maal de jaarlijkse huurprijs verhoogd met de lasten of, bij gebrek aan verhuring, twintig maal de jaarlijkse huurwaarde van de gebruikte gedeelten vermeerderd met de lasten, zonder dat het op die wijze verkregen bedrag de werkelijke waarde van het gedeelte dat de verzekerde huurt of gebruikt, mag overschrijden;

3<sup>o</sup> op de waarborgen betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst;

4<sup>o</sup> op de diverse kosten die als bijkomende waarborg verzekerd worden bij de verzekerde gevaren;

5<sup>o</sup> in een verzekering op absoluut eerste risico, te weten een ten behoeve van een bepaald bedrag toegestane verzekering, ongeacht de waarde van de aangeduide goederen;

6<sup>o</sup> in de verzekering volgens aangenomen waarde.

**Art. 4. § 1.** Voor de verzekeringen inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid andere dan die bedoeld in de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, kunnen de reddingskosten, bedoeld in artikel 52 tweede lid, van de wet beperkt worden :

— tot 20 % van het verzekerd bedrag voor de schijf die lager is of gelijk is aan 500 miljoen frank;

— tot 10 % van het verzekerd bedrag voor de schijf die 500 miljoen frank overschrijdt.

§ 2. Voor de zaakverzekeringen zijn de reddingskosten bedoeld in § 1 gelijk aan het verzekerd bedrag maar zij kunnen beperkt worden tot een maximumbedrag van 750 miljoen frank.

§ 3. De bedragen bedoeld bij §§ 1 en 2 zijn gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijsen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

**Art. 5. § 1.** Onder eenvoudig risico bedoeld in artikel 67, § 2, van de wet, wordt verstaan elk goed of geheel van goederen, waarvan de verzekerde waarde niet meer bedraagt dan F 30 000 000. Voor de berekening van dat bedrag worden in aanmerking genomen alle verzekeringsovereenkomsten die hetzelfde voorwerp hebben betrekking hebben op goederen die zich op eenzelfde plaats bevinden en gesloten zijn door eenzelfde verzekeringnemer, door een der verzekerden of door een vennootschap of een vereniging waarin de verzekeringnemer of een verzekerde een meerderheidsbelang heeft of kennelijk een overwicht in de beslissingsmacht heeft.

§ 2. Het bedrag vermeld in § 1 wordt op F 965 000 000 gebracht voor de hiernavolgende goederen :

1<sup>o</sup> bureaus en woningen met inbegrip van de appartements- of kantoorgebouwen voor zover niet meer dan 20 % van de totale oppervlakte van het gelijkvloers en de andere verdiepingen samen als handelsruimte wordt gebruikt;

2<sup>o</sup> de landbouw-, tuinbouw-, wijnbouw-, fruitteeltbedrijven en fokkerijen;

3<sup>o</sup> de lokalen bestemd voor de uitoefening van vrije beroepen, behalve de apotheken;

assurés sont indexés ou s'il n'y a pas de montants assurés, entraîne la suppression de la règle de proportionnalité de montants pour le bâtiment désigné.

Le système proposé par l'assureur ne peut entraîner des frais supplémentaires à charge du preneur à la conclusion du contrat, pour l'assurance d'une habitation normale.

L'assureur est tenu de fournir la preuve du respect des dispositions du premier alinéa; à défaut, il ne peut appliquer la règle de proportionnalité de montants.

§ 3. La règle de proportionnalité de montants ne s'applique pas :

1<sup>o</sup> si l'insuffisance du montant assuré ne dépasse pas 10 % du montant qui aurait dû être assuré;

2<sup>o</sup> en assurance de la responsabilité d'un locataire ou d'un occupant d'une partie de bâtiment, si le montant assuré atteint au moins :

— soit la valeur réelle de la partie que l'assuré loue ou occupe dans le bâtiment désigné;

— soit 20 fois :

— le loyer annuel augmenté des charges dans le cas du locataire partiel; les charges visées ne doivent pas comprendre les frais de consommation relatifs au chauffage, à l'eau, au gaz ou à l'électricité. Si ceux-ci sont compris forfaitairement dans le prix du loyer, ils en sont soustraits;

— la valeur locative annuelle des parties occupées augmentée, des charges dans le cas de l'occupant partiel.

Si la responsabilité prémentionnée est assurée pour un montant moindre, la règle de proportionnalité s'applique dans la proportion existante :

— le montant effectivement assuré, et

— un montant représentant vingt fois le loyer annuel augmenté des charges ou, à défaut de location, vingt fois la valeur locative annuelle des parties occupées augmentée des charges sans que le montant ainsi obtenu ne puisse dépasser la valeur réelle de la partie que l'assuré loue ou occupe dans le bâtiment désigné;

3<sup>o</sup> pour les garanties afférentes à la responsabilité civile extracontractuelle;

4<sup>o</sup> sur les divers frais qui sont assurés à titre de garantie complémentaire aux périls assurés;

5<sup>o</sup> dans une assurance au premier risque absolu, à savoir une assurance consentie à concurrence d'un montant déterminé, quelle que soit la valeur des biens désignés;

6<sup>o</sup> dans l'assurance en valeur agréée.

**Art. 4. § 1er.** Pour les assurances de responsabilité civile autres que celles visées par la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, les frais de sauvetage visés à l'article 52, deuxième alinéa, de la loi peuvent être limités :

— à 20 % du montant assuré pour la tranche de ce montant inférieur ou égale à 500 millions de francs;

— à 10 % du montant assuré pour la tranche de ce montant supérieur à 500 millions de francs.

§ 2. Pour les assurances de choses, les frais de sauvetage visés au § 1 sont égaux au montant assuré mais peuvent être limités à un montant maximum de 750 millions de francs.

§ 3. Les montants visés aux §§ 1er et 2 sont liés à l'évolution de l'indice des prix à la consommation, l'indice de base étant celui de novembre 1992, soit 113,77 (base 1988 = 100).

**Art. 5. § 1er.** On entend par risque simple visé à l'article 67, § 2, de la loi, tout bien ou ensemble de biens dont la valeur assurée ne dépasse pas F 30 000 000. Pour le calcul de ce montant, il est tenu compte de tous les contrats d'assurances ayant le même objet, relatifs à des biens se trouvant au même endroit et souscrits par le même preneur d'assurance, par un des assurés ou par une société ou association dans laquelle le preneur d'assurance ou un assuré a un intérêt majoritaire ou détient manifestement une part prépondérante du pouvoir de décision.

§ 2. Le montant visé au § 1er est porté à F 965 000 000 pour les biens suivants :

1<sup>o</sup> bureaux et habitations, en ce compris les immeubles à appartements ou de bureaux pour autant que la surface affectée à des fins commerciales n'excède pas 20 % de la superficie cumulée du rez-de-chaussée et des autres étages;

2<sup>o</sup> les exploitations agricoles, horticoles, vinicoles, fruitières et d'élevage;

3<sup>o</sup> les locaux affectés à l'usage des professions libérales, sauf les pharmacies;

4<sup>o</sup> de lokalen gebruikt door de religieuze instellingen zoals cultusplaatsen, abdijen en kloosters; alsook de parochiezalen;

5<sup>o</sup> de lokalen bestemd voor culturele, sociale en filosofische activiteiten;

6<sup>o</sup> de gebouwen bestemd voor het verstrekken van onderwijs, met uitzondering van die bestemd voor hoger onderwijs;

7<sup>o</sup> de muziekconservatoria, de musea en de bibliotheken;

8<sup>o</sup> de inrichtingen die uitsluitend voor sportactiviteiten worden aangewend;

9<sup>o</sup> de medische verzorgingsinrichtingen, sanatoria, preventoria, klinieken, hospitalet, kindertehuizen, rusthuizen voor bejaarden.

§ 3. De bedragen vermeld in §§ 1 en 2 van dit artikel zijn gekoppeld aan de evolutie van het ABEX-indexcijfer met als basisindexcijfer dat van het eerst semester van het jaar 1988, namelijk 375.

§ 4. Van het toepassingsgebied van dit artikel zijn evenwel uitgesloten :

1<sup>o</sup> de verzekeringen alle risico's betreffende juwelen, kunstwerken, bontmantels, fotoestellen of audiovisuele apparaten alsmede de bagageverzekeringen;

2<sup>o</sup> de zogenaamde technische verzekeringen, met name de verzekeringen van het type machinebreuk, alle bouwplaatsrisico's, montage en proefdraaien, burgerrechtelijke aansprakelijkheid van architecten en aannemers, elektrische en electronische installaties of zwakstroom;

3<sup>o</sup> de verzekeringen tegen brand in het kader van een motorrijtuigpolis;

4<sup>o</sup> de verzekeringen tegen exploitatieverliezen, andere dan deze waarbij een dagelijkse vergoeding wordt gewaarborgd;

5<sup>o</sup> de verzekeringen tegen ziekten en sterfte van dieren;

6<sup>o</sup> de globale bankverzekeringen, de verzekeringen vervoer en opslag van waarden.

**Art. 6.** Onder het risico dat kan worden gelijkgesteld met het risico van niet-betaling van schuldborderingen, bedoeld in artikel 70 van de wet, wordt verstaan het risico dat bijkomend bij een hoofdwaarborg van niet betaling van schuldborderingen, door dezelfde verzekeringsovereenkomst als die waarin de hoofdwaarborg is voorzien, wordt gedekt.

**Art. 7.** Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1993.

**Art. 8.** Onze Minister van Justitie en van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Motril, 24 december 1992.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Justitie en Economische Zaken,  
M. WATHELET

N. 92 — 3207

**24 DECEMBER 1992. — Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 oktober 1990 betreffende de rechtsbijstandsverzekering**

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst;

Gelet op de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, inzonderheid op artikel 19, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1991;

Gelet op het koninklijk besluit van 12 oktober 1990 betreffende de rechtsbijstandsverzekering;

Gelet op de raadpleging van de Commissie voor de Verzekeringen;

Gelet op het advies van de Controleerdienst voor de Verzekeringen;

Gelet op het advies van de Raad van State;

4<sup>o</sup> les locaux utilisés par les institutions religieuses tels que lieux de culte, abbayes et cloîtres, ainsi que les salles paroissiales;

5<sup>o</sup> les locaux affectés à des activités culturelles, sociales et philosophiques;

6<sup>o</sup> les bâtiments destinés à l'enseignement, à l'exception de ceux destinés à l'enseignement supérieur;

7<sup>o</sup> les conservatoires de musique, les musées et les bibliothèques;

8<sup>o</sup> les installations affectées exclusivement à des activités sportives;

9<sup>o</sup> les établissements de soins médicaux, sanatoria, préventoria, cliniques, hôpitaux, homes pour enfants, maisons de repos pour personnes âgées.

§ 3. Les montants visés aux §§ 1er et 2 du présent article sont liés à l'évolution de l'indice ABEX, l'indice de base étant celui du premier semestre de 1988, à savoir 375.

§ 4. Sont toutefois exclues du champ d'application du présent article :

1<sup>o</sup> les assurances tous risques relatives aux bijoux, objets d'art, fourrures, appareils photographiques, appareils audiovisuels ainsi que les assurances bagages;

2<sup>o</sup> les assurances dites techniques, notamment les assurances du type bris de machines, tous risques chantiers, montage-essais, responsabilité civile des architectes et entrepreneurs, installations électriques ou électroniques ou courants faibles;

3<sup>o</sup> les assurances contre l'incendie dans le cadre d'un contrat véhicule automobile;

4<sup>o</sup> les assurances pertes d'exploitation, autres que celles qui garantissent une indemnité journalière;

5<sup>o</sup> les assurances contre les maladies et la mortalité d'animaux;

6<sup>o</sup> les assurances globales de banque, les assurances transport et séjour de valeurs.

**Art. 6.** Par risque qui peut être assimilable au risque de non-paiement de créances tel que visé à l'article 70 de la loi, on entend le risque accessoire à une garantie principale de non-paiement de créances qui est couvert par le même contrat d'assurance que celui qui prévoit la garantie principale.

**Art. 7.** Le présent arrêté entre en vigueur le 1er janvier 1993.

**Art. 8.** Notre Ministre de la Justice et des Affaires économiques est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Motril, le 24 décembre 1992.

BAUDOUIN

Par le Roi :

Le Ministre de la Justice et des Affaires économiques,  
M. WATHELET

F. 92 -- 3207 [S-C — 11459]

**24 DECEMBRE 1992. — Arrêté royal portant modification de l'arrêté royal du 12 octobre 1990 relatif à l'assurance protection juridique**

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre;

Vu la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, notamment l'article 19, modifié par la loi du 19 juillet 1991;

Vu l'arrêté royal du 12 octobre 1990 relatif à l'assurance protection juridique;

Vu la consultation de la Commission des Assurances;

Vu l'avis de l'Office de Contrôle des Assurances;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;